

GOIGS EN LLOANÇA DE SANT BONIFACI, MÀRTIR

Puix que Déu ens ha donat
Relíquies del vostre Cos:
*Sigueu el nostre advocat
Bonifaci gloriós.*

De pares senzills nasquéreu
A Roma ciutat famosa,
On humil socorreguéreu
Tot de gent menesterosa:
Servint el necessitat
Amb cor de Pare amorós,
Sigueu...

A Cilícia us traslladàreu
Desitjós d'honorar els Sants;
I al poble de Tars trobàreu
Fervorosos cristians:
Que sofrien la impietat
D'un tirà molt poderós,
Sigueu...

No us poguéreu contenir
En veure semblants turments;
I als Sants Màrtirs vàreu dir
Que patissin ben contents:
Perquè al cel ben aviat
Déu els rebria amorós,
Sigueu...

Quan el jutge va saber
Vostre zel de bon cristià,
Amb rostre greu i sever
Que us despullessin manà:
I que sense pietat
Destrossessin vostre Cos,
Sigueu...

Enmig d'horribles turments
Alçàreu els ulls al cel,
Sens que dolor tan intens
Refredés el vostre zel:
Fóreu per Déu coronat
Com a màrtir valerós,
Sigueu...

PREGUEM: Concediu Déu omnipotent que els qui tributem un culte solemne al vostre màrtir Sant Bonifaci experimentem en nosaltres el seu patrocini. Per Crist Senyor nostre... **R.** Amén.

LA RELÍQUIA DEL QUAL ES VENERA
A L'ANTIGA COL·LEGIATA, AVUI
BASÍLICA PARROQUIAL DE TREMP,
BISBAT D'URGELL

Text anònim. Música de Jordi Miquel Benavent
Il·lustracions d'A. Gelabert i Francesc d'A. Gassó Carbonell

MODERAT

PAU·X QUE DÉU ENS HA DO·NAT RE·LI·QUIES DEL VOS·TRE COS: SI·
GUEU EL NOS TREAD·VO·CAT BO·NI·FA·CI GLO·RI·ÓS DE
PA·RES SEN·ZILLS NAS·QUÉ·REU, A RO·MA CIU·TAT FA·MO·SA, ON HU·MIL·SO·CO·RRE·
GUE·REU TOT DE·GENT ME·NES·TE·RO·SA: SER VINT EL ME·CO·CI·TAT AMB
COR·DE PA·REA·MO·RÓS

5. TORNAIDA

6. TORNAIDA

El cap us varen tallar
Per a llevar-vos la vida,
I tot seguit va rajar
Llet i sang de la ferida:
Molts gentils s'han batejat
Per fet tan miraculós,
Sigueu...

Quan a la plaça trobaren
Vostres membres destrossats,
I Cap amb Cos ajuntaren
Vostres companys ben amats:
A tots els vàreu mirar
Fent un miracle famós,
Sigueu...

Vostre sagrat Cos rebé
Aglaes amb devoció,
I una església us féu fer
Buscant vostra intercessió:
Fóreu en ella enterrat
Amb culte meravellós,
Sigueu...

Per un fet providencial
Vostra Testa fou portada,
A Tremp amb goig sens igual
Com a Relíquia Sagrada:
Tot el poble s'ha alegrat
D'aquest fet tan venturós,
Sigueu...

En qualque necessitat
Que el fidel us encomana,
Serà per Vos escoltat
Si de cor us ho demana:
Puix de tots sou venerat
Amb afecte fervorós,
Sigueu...

Guardeu-nos de tot pecat
I del dimoni enganyós:
*Sigueu el nostre advocat
Bonifaci gloriós.*

V Pregueu per nosaltres
Sant Bonifaci.
R Perquè siguem dignes
de les promeses de Je-
sucrist.

SÍNTESE HISTÒRICA

Cap a la darrera del segle XVI — Mn. Lledós a la seva Història de Tremp insinua la possibilitat que fos l'any 1591 — i d'una manera que no s'ha pogut posar gaire en clar, vingué a parar a Tremp una relíquia, no res menys que el crani, de Sant Bonifaci. De bell antuvi adquirí una gran devoció i la imatge del Sant fou representada per una magnífica talla policromada de mig cos amb els atributs, l'espasa i la palma, i un reliquiari al pit amb el crani de què s'ha fet esment. Fou entronitzada en un retaule que porta la data de 1623 i que en ser construïda l'actual església el 1642 fou emplaçat a la capella esquerra del creuer, enfront de la del Santíssim. És d'un gran valor artístic, amb figures de talla a l'estil de l'època i amb una urna a la part central especialment disposada per guardar-hi la imatge sota pany i clau. Més ben dit, sota dos panys, ja que tenia la clau de l'un l'Ajuntament i la de l'altre l'Església i calia la col·laboració conjunta per poder-la treure. Aquesta circumstància s'esqueia cada any el 14 de maig, dia de la seva festivitat, a fi que els seus devots poguessin venerar-la. Després de les solemnials funcions pròpies de la festa s'iniciava una processó que recorria els principals carrers de la vila. Anava damunt un tabernacle collportat precisament per quatre sacerdots i en retornar a l'església era novament tancada, amb molta solemnitat i tot cantant els goigs, dins el seu armari. Cada estament guardava la respectiva clau que no tornaria a ser utilitzada fins l'any següent si no fos que s'hagués de treure per algunes rogatives molt especials.

Així transcorregueren els anys i fins i tot els segles sense que se'n perdessin ni el ritme ni la devoció. Però en desencadenar-se les malvestats del trenta-sis les coses anaren mal dades pel «sants» i unes mans que potser no eren ni piadoses, i això valora encara més el seu prestigi, prescindint de ritus i de claus la tragueren del lloc i l'amagaren a la sagristia sota un munt de desferres i allí romangué fins l'u de juliol de 1937 que fou recollida pel servei de recuperació artística de la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya i portada a la Cova de Sant Ignasi de Manresa, en aquells temps convertida en museu. Allí va restar fins que acabada la guerra, junt amb una gran quantitat de material artístic, fou traslladada a un ex-convent de caputxins de la mateixa localitat. Potser amb l'afany de poder crear un important museu a Manresa, la persona encarregada de vetllar per tot aquell tresor artístic el mantingué tancat sense permetre cap investigació durant un grapat d'anys, cosa que impossibilità la recuperació de la preada imatge malgrat que existien sospites evidents que es podia trobar dins d'aquell magatzem de peces d'art. Per això, quan molts anys més tard es procedí a la classificació d'objectes per tirar endavant la vella idea d'un museu manresà, no fou difícil d'identificar-la i si bé havia perdut en els avatars passats la palma i l'espasa, guardava intacta la famosa relíquia dins el seu reliquiari.

Tot seguit s'iniciaren les gestions per a la recuperació i tant la direcció del museu com les autoritats manresanes donaren tota mena de facilitats, fet que féu possible que, després de signar els documents corresponents, el dia 29 de març de 1977 fos lliurada oficialment a Mn. Ramon Gay, rector de Tremp. Tot seguit fou posada a mans de personal especialitzat del Museu Arqueològic de Barcelona per a la restauració i reposició dels atributs que s'havien extraviat. La feina es portà a terme escrupolosament i amb prou temps perquè pogués ser retornada a Tremp el 14 de maig, dia de la seva festivitat.

Una gran concurrència presidida pel Bisbe d'Urgell la rebé a la plaça de l'església i fou entrada majestuosament al temple enmig d'un gran respecte i devoció. Després d'unes solemnes funcions religioses fou portada en processó, mentre ressonava el cant dels goigs, fins al seu vell altar on quedà entronitzada exactament al mateix lloc que havia ocupat per espai de més de tres segles.

Això fou possible gràcies al fet que l'any 1936 per tal de salvaguardar el seu valor artístic, el retaule fou tapiat, ço que li permeté fugir de la crema. Ara, però, no calen claus, ja que si bé és a la mateixa fornícula de sempre no hi ha portes i la venerada imatge presideix majestàtica la famosa capella de Sant Bonifaci de la Basílica de Tremp.

JESÚS MIR I AMAT

Aquesta segona edició, del 14 de maig de 1980, s'ha fet per gentilesa de

MIQUEL FEBRÉS I COMAS

TIRATGE:

2.000 exemplars en paper corrent

15 exemplars en paper especial

10 exemplars en paper especial, amb les lletres A a J